

A LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA, UNIVERSITATS I OCUPACIÓ

Rut Carandell Rieradevall, amb DNI 46560819, directora de Plataforma per la Llengua (domicili social Carrer Sant Honorat 7, principal 1a 08002 de Barcelona i carrer de les Garrigues, 3, 4A, 46001 de València, amb NIF número G-60417631, i inscrita al Registro Nacional de Asociaciones del Ministerio del Interior amb el número 618.171), i amb adreça electrònica vàlida i suficient a efectes de notificacions a dept.legal@plataforma-llengua.cat, davant aquest òrgan administratiu comparec i, com a millor procedeixi en dret, respectuosament,

EXPOSE

- I. En data de publicació 20-11-2024 es publica anunci pel qual se sotmet a consulta pública prèvia el projecte d'orde de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació, per la qual es convoca el procediment de consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base aplicable a partir del curs acadèmic 2025-2026, de conformitat amb el que estableix la disposició transitòria segona de la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula la llibertat educativa. (Número de DOGV 9988, Número del document 2024/12135; CVE DOGV-V-2024-12135).
- II. Plataforma per la Llengua, la representació de la qual ostente, com a organitzacions potencialment afectades i d'acord amb allò disposat a la Llei 4/2023, de 13 d'abril, interposa les següents

APORTACIONS

PRIMERA.- Sobre consulta d'una norma que està al constitucional

El 25 de setembre de 2024 es va interposar RECURS D'INCONSTITUCIONALITAT contra alguns dels preceptes de la LLEI 1/2024, DE 27 DE JUNY, DE LA GENERALITAT, PER LA QUAL ES REGULA LA LLIBERTAT EDUCATIVA (publicada en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana núm. 9880, de 28 de juny de 2024).

Els preceptes que regulen la tria de llengua base (art.4 i 9 de la Llei 1/2024) també van ser impugnats per vicis d'inconstitucionalitat.

No és pertinent realitzar la consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base si la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, està impugnada davant el Tribunal Constitucional. La normativa de la qual deriva la consulta està qüestionada pel seu possible caràcter inconstitucional, i per tant, qualsevol actuació que en derive queda subjecta a la incertesa de la seua validesa futura.

Segons l'article **161.2 de la Constitució Espanyola**, la interposició d'un recurs d'inconstitucionalitat pot suspendre automàticament la vigència de les normes impugnades per un període de fins a cinc mesos, a l'espera que el Tribunal Constitucional emeta una resolució sobre la seua constitucionalitat. Això significa que, mentre la llei estiga en revisió, les disposicions que deriven d'ella estan en una situació de provisionalitat i podrien ser declarades nul·les si es determina que la llei vulnera la Constitució.

SEGONA- Sobre els preceptes vulnerats per la Regulació de l'Elecció de la Llengua Base en les Zones de Predomini Lingüístic Castellà i Valencià segons la Llei 1/2024

En la zona de predomini lingüístic castellà l'article 4 regula l'elecció de la llengua base i, en la de predomini lingüístic valencià, l'art. 9.

ZONA PREDOMINI LINGÜÍSTIC CASTELLÀ

Aquest precepte, art. 4. relatiu a la «Elecció de la llengua base» resulta incoherent atés que si els representants dels alumnes tenen dret a triar la llengua base (valencià o castellà), i aquesta és el valencià, no pot ressenyar-se la progressiva incorporació del valencià. La redacció de l'article evidencia que, en la pràctica, no és real que es puga triar per part dels representants dels alumnes el valencià com a llengua base en les zones de predomini lingüístic valencià.

A més l'article 5.3 d'aquesta Llei, que se cita a continuació, ja estableix que el 80% del temps lectiu de l'ensenyament en les zones de predomini lingüístic castellà serà en castellà, la qual cosa desvirtua per complet el tenor d'aquest article 4.

Resulta evident que els alumnes de les zones de predomini lingüístic castellà i els de les zones de predomini lingüístic valencià no rebran una formació equitativa en el valencià, ja que, conforme consta en aquest article 4 i en els següents (5, 6, 7 i 8) de la Llei 1/2024, es preveu que el pes del valencià en assignatures no lingüístiques durant el temps lectiu en les zones de predomini lingüístic castellà siga molt baix o inexistent.

La conseqüència que ocasiona aquesta diferenciació lingüística tan notòria entre unes zones i altres és que els alumnes de les zones de predomini lingüístic castellà, en rebre una menor formació en valencià que no els permeta posseir un domini ple del valencià, tindran unes menors oportunitats que els altres alumnes, remetent-nos a l'indicat anteriorment, la qual cosa resulta contrari als principis educatius i a la normativa anteriorment citada.

Per això, aquest article resulta inconstitucional per vulnerar els articles 14, 1.1 i 9.2 de la Constitució Espanyola; els articles 1 i 2bis de la LOE; i els articles 1 i 2 de la LODE.

Igualment, resulten vulnerats els articles 3.3 de la Constitució Espanyola, la jurisprudència relativa a l'especial protecció del patrimoni lingüístic i cultural espanyol i a l'equilibri entre les llengües cooficials; els articles 2.1.j), 17.e), 23.h) i la Disposició Addicional 38a de la LOE; i els articles 6.2, 6.3 i 6.5 de l'Estatut d'Autonomia.

ZONA PREDOMINI LINGÜÍSTIC VALENCIÀ

L'article 9 de la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula la llibertat educativa, resulta igualment contrari a la jurisprudència i als preceptes constitucionals que preveuen un especial respecte i protecció cap al valencià, puix que no incorpora cap element de promoció o incentivació de la llengua minoritzada.

Resulta cridaner que en les zones de predomini lingüístic castellà, com s'ha vist, el castellà tinga un pes majoritari en el temps lectiu, sent el pes del valencià molt inferior. No obstant això, en les zones de predomini lingüístic valencià, eixa diferenciació es pretén suplir a través d'una equiparació entre totes dues llengües.

En definitiva, la Llei 1/2024 no permet que els alumnes reben ensenyament en valencià en un major temps lectiu que la reben en castellà, la qual cosa novament ve a reflectir que aquesta Llei resulta discriminatòria respecte al valencià.

En l'apartat huité, s'estableix que en el primer curs de Batxillerat els centres docents hauran d'ajustar el percentatge del temps lectiu dedicat a cada llengua cooficial com a llengua vehicular, de manera proporcional al percentatge d'alumnat que haguera optat per cadascuna d'elles, sense realitzar més especificacions sobre aquest tema.

No obstant això, aquestes previsions no s'incorporen, per al mateix nivell, en les zones de predomini lingüístic castellà, la qual cosa resulta no igualitari entre els alumnes d'unes i altres zones.

Per això, aquest article resulta inconstitucional per vulnerar els articles 14, 1.1 i 9.2 de la Constitució Espanyola; els articles 1 i 2bis de la LOE; i els articles 1 i 2 de la LODE.

Igualment, resulten vulnerats l'article 3.3 de la Constitució Espanyola; la jurisprudència relativa a l'especial protecció del patrimoni lingüístic i cultural espanyol i a la correcció del desequilibri entre les llengües cooficials; la Disposició Addicional 38a de la LOE; i l'article 6.5 de l'Estatut d'Autonomia.

TERCERA.- Sobre la impossibilitat legal de la tria de la llengua base per part dels representatns escolars

La Llei 1/2024 possibilita que les famílies hagen de triar centres sense conèixer quina serà la llengua base que s'aplicarà, perquè només podrà ser determinada quan finalitzi el procés d'admissió. A més, segons disposa la norma, la llengua base es fixarà atenent a l'elecció realitzada per altres famílies, fins i tot per aquelles que no acaben matriculant els seus fills als centres.

La realització de consultes a les famílies per a la fixació de la llengua base ha sigut rebutjada pels Tribunals a partir de la Sentència 337/1994, rec. 710/1994, del Tribunal Constitucional, que negava que del dret de participació de l'article 27.5 de la CE, derivara un dret d'elecció de la llengua de l'ensenyament. Aquest Tribunal entén que aquell apartat 5 fa referència a la participació dels diferents sectors en el Consell Escolar i no a un dret de cada alumne a l'elecció d'una llengua en un determinat centre docent, ja que suposaria que es pogueren imposar els drets d'unes famílies sobre els d'altres, llevat que existira unanimitat. La interpretació que fa la Llei 1/2024 de la llibertat d'educació vinculada al dret de participació fixat en l'article 27.5 de la Constitució va contra la jurisprudència constitucional. El Tribunal Constitucional considera que aquest precepte només reconeix el dret de participació de les famílies **en els òrgans de govern dels centres.**

En la Sentència de l'11 de març de 2015, rec. 598/2013, del Tribunal Suprem es ratifica la resolució del Tribunal Superior de Justícia gallec quan diu que «han anulado dos preceptos de aquella disposición (los artículos 5.2 y 12.3) al acoger la impugnación de la recurrente, por entender que con la regulación que contienen "se produce una abdicación de la potestad de programación general de la enseñanza que corresponde en exclusiva a la Administración educativa" (al someter a votación entre los padres el uso de la lengua) y al considerar, respecto de la libertad que se otorga a los alumnos para optar por la lengua oficial de preferencia, que se vulnera la ley "por resultar contraria al fomento del uso progresivo del idioma".»

El Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, en la Sentència 520/2017, de 18 de maig, rec. 404/2016, va considerar ajustat a dret que se suprimira la consulta prèvia prevista en el Decret 127/2012 en considerar q «la elección de una u otra no puede condicionar la programación de la administración educativa». Es determinava, a més que «Las "solicitudes de plaza escolar" (Capítulo X) van a venir moduladas, así, por cuáles sean los rasgos que presenten los proyectos lingüísticos de los centros que se encuentren en el "área de influencia" (Capítulo V, que fija sus criterios de delimitación) de los alumnos». En aquesta sentència es va desestimar la pretensió dels recurrents de no suprimir la consulta perquè entenia que - uno de los aspectos básicos que delimita la preferencia (de los padres y madres de los alumnos) en las solicitudes de plaza escolar que formulen ante la Administración educativa, se adscribe al hecho de qué tipología de proyecto lingüístico de centro se encuentre vigente en los diversos centros públicos o concertados a los que tengan interés de matricular a sus hijos”

Per tot allò exposat,

SOL·LICITE:

Que es teinguen per fetes les anteriors manifestacions, que s'admeta aquest recurs i els documents adjunts i, previ els tràmits legals pertinents:

PRIMERA: S'ACORDE la **SUSPENSIÓ** del projecte d'orde de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació, per la qual es convoca el procediment de consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base aplicable a partir del curs acadèmic 2025-2026, de conformitat amb el que estableix la disposició transitòria segona de la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula la llibertat educativa.

SEGONA: Que es NOTIFIQUE a la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació la suspensió sol·licitada, per tal d'evitar qualsevol actuació que pugui derivar en una manca de seguretat jurídica i en possibles perjudicis a les famílies i a la comunitat educativa, en espera d'una resolució definitiva sobre la constitucionalitat de la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat.

TERCERA: s'adreça a aquesta part totes les comunicacions d'ara endavant, de manera íntegra en valencià,

Signat

RUT CARANDELL I RIERADEVALL

València, 28 de novembre de 2024